

DRUŽBA – 5. a, b, c v tednu od 16. do 20. marca 2020

Pozdravljeni, učenci!

Ta teden bi se v šoli pogovarjali o gospodarskih in drugih posebnostih dinarsko-kraških pokrajin. Ker pouka ni, vam pošiljam navodilo za delo doma. Tako bo delo na daljavo potekalo, dokler ne pridemo nazaj v šolo.

V učbeniku, str. 38 do vključno 41, preberite, kar se tiče dinarsko kraških pokrajin (olivno zelena barva). Potem vzemite zvezek in naredite miselni vzorec čez dve strani. Na sredino napiši naslov z rdečim DINARSKO - KRAŠKE POKRAJINE. Spodaj vam pošiljam vsebino miselnega vzorca. Besede, ki so napisane z velikimi tiskanimi črkami, napišite na veje miselnega vzorca, ostalo vsebino napišite po alinejah (črticah) pod določeno vejo. Vse skupaj bom še enkrat razložila in vam pokazala fotografije, ko bomo nazaj v šoli. Želim vam uspešno delo. Če boste imeli kakršnokoli vprašanje, mi napišite na mail, vam bom sproti odgovarjala.

GOSPODARSKE IN DRUGE POSEBNOSTI DINARSKO – KRAŠKIH POKRAJIN

ŽAGARSTVO

- žage so stale ob kraških izvirih in rekah
- pozneje žage na parni pogon in elektriko
- razvoj lesne industrije

KROŠNJARJENJE ali SUHROBARSTVO

- pomeni v »krošnji« nositi drobne predmete in jih prodajati
- začetek v Ribnici z okolico pred 500 leti
- pozimi vsa družina izdelovala izdelke iz lesa (suho robo)
- suhorobarski izdelki: kuhalnice, zobotrebeci, posode, grablje...
- Ribnica – vsako leto sejem suhe robe (1. nedelja v septembru)

TOVORNIŠTVO in PREVOZNIŠTVO

- uporaba vprežne živine in vozov
- Vrhnika – pomembno prometno križišče že iz rimskih časov
- proti morju tovorili izdelke iz železa, žito, usnje, živo srebro
- iz morja so tovorili sol in drugo blago

FUŽINARSTVO

- Dvor pri Žužemberku (najbolj znane fužine)
- zaposleni že delavci
- ne delujejo več

RUDARSTVO

- uspešno v Kočevju in Kanižarici
- rudnika ne delujeta več

POLHARSTVO

- lov na polhe zaradi mesa, kože in masti
- nekoč precej razvito, danes vedno manj

KOZOLCI

- uporaba za sušenje žita v snopih, detelje, fižola, sena
- stali zraven gospodarskega poslopja

BLOŠKI SMUČARJI

- Bloke – izdelava prvih smuči na Slovenskem
- uporaba za pot v sosednjo vas, do cerkve, na pogreb
- smučarji uporabljajo samo eno palico

POSTOJNSKA JAMA

- najdaljša v Sloveniji (20 km)
- številni kapniki, dvorane
- stalna temperatura okoli 10 stopinj Celzija
- popolna tema (prilagoditev živali: človeška ribica)
- turistični vlakec